

UNIT II

Lesson 9

ఇవ్వేళ మన తాతయ్య పుట్టినరోజు

తాతయ్య : పిల్లలూ! ఈ పెట్టెలో ఏం ఉంది?

సుమ : పుస్తకం ఉంది.

తాతయ్య : ఆ పుస్తకం ఎవరిది?

సుమ : రవిది.

తాతయ్య : రవి ఏడి?

సుమ : అడుగో, అక్కడున్నాడు.

తాత : ఆ పుస్తకం ఎవరిది?

TODAY IS OUR GRANDFATHER'S BIRTHDAY

Children! What is there in this
box?

A book.

Whose book is that?

It is Ravi's.

Where is Ravi?

He is there.

Whose book is that?

Lesson 9

సుమ : గోపిది.

It is Gopi's

తాత : గోపి ఏడి?

Where is Gopi?

సుమ : ఇడుగో, ఇక్కడే ఉన్నాడు కదా!

He is here. Isn't he?

తాత : ఈ కలాలు ఎవరివి?

Whose pens are these?

సుమ : ఒకటి కమలది; ఒకటి వినోద్ది.

One is Kamala's and one is
Vinod's.

తాత : వాళ్ళిద్దరూ ఏరి?

Where are those two?

సుమ : అరుగో!

There, they are!

తాత : ఈ సంచి ఎవరిది?

Whose bag is this?

సుమ : నాది

Mine.

తాత : ఈ సంచిలో ఏం ఉన్నాయి?

What are there in this bag?

సుమ : పూలున్నాయి.

Flowers.

తాత : ఆ పూలు ఎవరివి?

Whose flowers are they?

సుమ : ఒక పువ్వు నాది; ఒక పువ్వు విజయది;
ఒక పువ్వు సరళది.

One flower is mine. One flower
is vijaya's. And one flower is
Sarala's.

తాత : వాళ్లు ఏరి?

Where are they?

సుమ : ఇడుగో!

Here, they are!

An Intensive Course in Telugu

తాత : ఈ బొమ్మ ఎవరిది?

Whose doll is this?

సుమ : నాది.

It is mine.

విజయ : నీది కాదు; వాడిది.

It is not yours. It is his.

సరళ : వాడిది కాదు; మా అన్నయ్యది.

It is not his. It is my brother's.

తాత : ఈ పెట్టె ఎవరిది?

Whose box is this?

సరళ : నాయనమ్మది.

It is my grandmother's.

తాత : ఈ చొక్కా ఎవరిది?

Whose shirt is this?

గోవి : మా బావగారిది.

It is my brother-in-law's

తాత : మీ బావగారు ఏరి?

Where is your brother-in-law?

గోవి : అరుగో!

There, he is!

తాత : సరే! ఇప్పుడు కొన్ని ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు.

Okay! Now some important questions.

సరళ : ఇంకా ఎన్ని ప్రశ్నలు తాతయ్యా?

How many more questions are there, grandfather?

గోవి : ఈ ప్రశ్నలన్నీ ఎందుకు తాతయ్యా?

Why all these questions, grandfather?

తాత : ఒకటో ప్రశ్న: రేపు ఎన్నో తారీకు? రెండో ప్రశ్న: ఎవరి పుట్టినరోజు? చెప్పండి.

The first question: What date is tomorrow? The second question: Whose birthday is that? Tell me.

Lesson 9

సుమ : రేపు రెండో తారీకు. ఇది అక్టోబరు నెల. రేపు మహాత్మాగాంధీ పుట్టినరోజు.

విజయ : అవును. రేపు గాంధీజయంతి. ఇవ్వేళ్ల అక్టోబరు ఒకటో తారీకు. మన తాతయ్య పుట్టినరోజు.

సుమ : అవును, ఇవ్వేళ్ల మన తాతయ్య పుట్టినరోజు. తాతయ్యా! మరి చాక్లెట్లు ఏవి?

తాత : ఇవిగో!

విజయ : చాక్లెట్లు బాగున్నాయి: వీటి ఖరీదు ఎంత తాతయ్య?

తాతయ్య : మొత్తం పదహారు రూపాయలు.

విజయ : ఒక్కొక్క చాక్లెట్టు ఎంత?

తాత : ఒక్కొక్కటి ఒక రూపాయి.

సుమ : నీ దగ్గర కొత్త సంచి ఉందే! ఈ సంచి ఖరీదు ఎంత?

తాత : దీని ఖరీదు పదిహేడు రూపాయలు.

సుమ : నీ కొత్త కలం ఖరీదు ఎంత?

Tomorrow is second. This is the month of October. It is Mahatma Gandhi's birthday tomorrow.

Tomorrow is Gandhi Jayanti. Yes. Today is October the first. And it is our grandfather's birthday!

Yes. Today is our grandfather's birthday. Then where are the chocolates, grandfather?

Here, they are!

The Chocolates are tasty! What is the cost of them grandfather?

All together, sixteen rupees.

What is the cost of each chocolate?

Each one was one rupee.

You have a new bag! What is the cost of this bag?

It is seventeen rupees.

What is the cost of your new pen?

An Intensive Course in Telugu

తాత : ఇది కొత్త కలం కాదు పాత కలమే?
దీని ఖరీదు పద్దెనిమిది రూపాయలు.

This is not a new pen. It is an old pen. Its cost was eighteen rupees.

విజయ : నా పుట్టిన రోజెప్పుడు తాతయ్యా?

When is my birthday, grandfather?

తాత : నీ పుట్టినరోజు జనవరిలో.

Your birthday is in January.

విజయ : ఎన్నో తారీకు?

What date is it?

తాత : పద్దెనిమిదో తారీకు. దీని పుట్టినరోజు ఫిబ్రవరి పదహారో తారీకు.

It is on eighteenth. Her birthday is on sixteenth February.

DRILLS

a. Substitution drill

Model (i)

పిల్లలూ! ఈ పుస్తకం ఎవరిది?
కలం

పిల్లలూ! ఈ కలం ఎవరిది?
గడియారం
ఇల్లు
చొక్కా

Model (ii)

నా కొత్త కలం ఖరీదు ఎంత?
పుస్తకం
నా కొత్త పుస్తకం ఖరీదు ఎంత?
గడియారం
సంచి
కుర్చీ

Model (iii)

రవి! ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి?
కలాలు
రవీ! ఈ కలాలు ఎవరివి?
ఇళ్ళు
పువ్వు
చాక్లెట్లు

Model (iv)

ఈ ప్రశ్నలన్నీ ఎందుకు తాతయ్యా?
కలాలు
ఈ కలాలన్నీ ఎందుకు తాతయ్యా?
పుస్తకాలు
కాయితాలు
కుర్చీలు

Model (v)

ఈ సంచి విజయది.

సరళ

ఈ సంచి సరళది.

రమ

వినోద్

రాజు

తాతయ్య

రవి

గౌరి

ఆమె

Model (vi)

ఈ పుస్తకాలు నావి.

సువ్య

ఈ పుస్తకాలు నీవి.

మీరు

అతను

మనం

ఎవరు

నాన్నగారు

వాడు

మేం

b. Response drill

Model (i)

రవీ ఏడి?

A. ఇదుగో, ఇక్కడే ఉన్నాడు కదా!

B. అడుగో, అక్కడే ఉన్నాడు కదా!

1. గోపి ఏడి?

2. మీ తమ్ముడు ఏడి?

3. మీ అన్నయ్య ఏడి?

4. రాజు ఏడి?

Model (ii)

ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి?

ఒక పుస్తకం నాది; ఒక పుస్తకం నీది.

1. ఈ గదులు ఎవరివి?

2. ఈ పూలు ఎవరివి?

3. ఈ చాక్లెట్లు ఎవరివి?

4. ఈ ఇళ్లు ఎవరివి?

5. ఆ కాయితాలు ఎవరివి?

6. ఈ టిక్కెట్లు ఎవరివి?

7. ఈ కలాలు ఎవరివి?

Model (iii)

రవీ రామూ ఏరి?

A. ఇదుగో, ఇక్కడే ఉన్నారు కదా!

B. అరుగో, అక్కడే ఉన్నారు కదా!

1. రమా ఉమా ఏరి?

2. పిల్లలు ఏరి?

3. మీ నాన్నగారు ఏరి?

4. మీ అమ్మగారు ఏరి?

Model (iv)

రేపు ఎన్నో తారీకు? (ఆరు)

రేపు ఆరో తారీకు.

1. రేపు ఎన్నో తారీకు? (పది)

2. ఇవ్వేళ ఎన్నో తారీకు? (ఒకటి)

3. గాంధీజయంతి ఎన్నో తారీకు?

(అక్టోబరు రెండు)

4. మీ పుట్టినరోజు ఎన్నో తారీకు?

(పద్దెనిమిది)

5. నిన్న ఎన్నో తారీకు? (తొమ్మిది)

An Intensive Course in Telugu

Model (v)

ఈ పెట్టెలో ఏం ఉంది? (కలం)

ఈ పెట్టెలో కలం ఉంది.

1. ఆ గదిలో ఏం ఉన్నాయి? (కుర్చీలు)
2. ఆ పెట్టెలో ఏం ఉన్నాయి? (కాయితాలు)
3. ఈ సంచిలో ఏం ఉంది? (చొక్కా)

Model (vi)

దీని ఖరీదెంత? (ఆరు)

దాని ఖరీదు ఆరు రూపాయలు.

1. ఈ పుస్తకం ఖరీదెంత? (తొమ్మిది)
2. ఈ కలం ఖరీదెంత? (పన్నెండు)
3. ఆ కాయితం ఖరీదెంత? (ఒక)

c. Transformation drill

Model (i)

ఇది నా పుస్తకం.

ఈ పుస్తకం నాది.

1. ఇది రామయ్యగారి గది.
2. అది రవి చొక్కా.
3. ఇది సరళ గడియారం.
4. అది మన బొమ్మ.
5. ఇది మీ ఇల్లు.
6. ఇది మా క్లాసు.
7. అది వాళ్ళ ఇల్లు.

Model (ii)

ఇవి మా పుస్తకాలు.

ఈ పుస్తకాలు మావి.

1. ఇవి మా ఇళ్ళు.
2. అవి మన పూలు.
3. ఇవి మీ చాక్లెట్లు.
4. అవి వాళ్ళ పుస్తకాలు.
5. ఇవి వీళ్ళ కలాలు.
6. ఇవి వీడి బొమ్మలు.
7. అవి అతని గడియారాలు.

EXERCISES

a. Answer the following questions.

1. గాంధీ జయంతి ఎన్నో తారీకు?
2. ఇవ్వేళ పదోతారీకు. రేపు ఎన్నో తారీకు?
3. రేపు పదిహేనే తారీకు. ఇవ్వేళ ఎన్నో తారీకు?
4. ఇవ్వేళ పదిహేడో తారీకు. రేపు ఎన్నో తారీకు?

b. Answer the following questions using the appropriate forms of the words given in the parentheses.

1. ఈ పుస్తకం ఎవరిది? (వాడు)
2. ఆ ఇల్లు ఎవరిది? (మనం)
3. ఈ గడియారాలు ఎవరివి? (మేం)
4. ఈ కాయితాలు ఎవరివి? (వాళ్లు)

Lesson 9

5. ఈ పూలు ఎవరివి? (ఆమె) 7. ఈ పుస్తకాలు ఎవరివి? (సుశీల)
6. ఆ కలం ఎవరిది? (నేను) 8. ఈ కలాలు ఎవరివి? (నువ్వు)

c. Fill up the blanks with ఏరి/ఏడి/ఏది whichever is appropriate.

1. మీ తమ్ముడు_____? 4. కొత్త విద్యార్థిని_____?
2. రవి స్నేహితుడు_____? 5. శర్మగారు_____?
3. మీ అమ్మగారు_____? 6. విద్యార్థులు_____?

d. Give the opposite number of the following.

గదులు	పువ్వు
చాక్లెట్లు	ఇల్లు
చొక్కాలు	కాయితం

e. Match the following.

1. అదుగో	రమ	()
2. అడుగో	మాష్టరుగారు	()
3. అరుగో	వినోద్	()
4. అదుగో	పిల్లలు	()

VOCABULARY

తాతయ్య	grandfather	-వి	predicate marker (neut. pl.)
పిల్లలు	children		
-ది	predicate marker (neut. sg.)	ఏరి	Where he/she (hon.)/they (hum.) is are?
ఏడి	Where he (non-hon.) is?	అరుగో	There he/she (hon.)/they (hum.) is are!
అడుగో	There he (non-hon. sg.) is!		
ఇడుగో	Here he (non-hon. sg.) is!	సంచి/సంచీ	a bag
కదా?	a tag question (See 9.10.)	పూలు	flowers (pl. of పువ్వు)

An Intensive Course in Telugu

ఏం ₂	what (pronoun)	మహాత్మా గాంధీ	Mahatma Gandhi
పువ్వు	flower	గాంధీ జయంతి	the birthday of
ఇరుగో	Here he/she (hon.)/they		Mahatma Gandhi
	(hum.) is are!	మరి	then; if so (as a sentence
నాయనమ్మ	father's mother		initiator)
చొక్కా	a shirt	చాక్లెట్టు	chocolate
బావ	brother-in-law	ఖరీదు	price
సరే!	Okay! Yes!	ఎంత	how much
ముఖ్యమైన	important (adj.)	రూపాయలు	rupees (pl. of రూపాయి)
ప్రశ్న	a question	ఒక్కొక్క	one each (adj.)
ఇంకా	more; still; yet	ఒక్కొక్కటి	one each (pronoun)
-ఓ	ordinal marker	రూపాయి	a rupee
ఎన్నో	ordinal count interroga-	కొత్త	new
	tive word (See 9.8.1.)	పాత	old (opposite of new)
తారీకు	date in the calander	పద్దెనిమిది	eighteen
	month	జనవరి	January
నెల	month	ఫిబ్రవరి	February

GRAMMAR NOTES

9.1. In this lesson the pronominal predicates and nominal predicates are introduced. -ది *-di* and -వి *-vi* are added to an adjectival base to change the same into a predicate. -ది *-di* marks for singular number and -వి *-vi* marks for plural number, both in neuter gender.

9.1.1. -ది *-di* and -వి *-vi* are added to a pronominal adjective (2.2.) i.e., the oblique base of a pronoun to change the same into a pronominal predicate.

నాది *nādi* 'mine (sg.)' ఆ కలం నాది. *ā kalaM nādi.* 'That pen is mine.'

నావి *nāvi* 'mine (pl.)' ఆ కలాలు నావి. *ā kalālu nāvi.* 'Those pens are mine.'

The following are some of the other pronominal predicates:

<i>Singular</i>			<i>Plural</i>		
మాది	<i>mādi</i>	'ours (excl.)'	మావి	<i>māvi</i>	'ours (excl.)'
మనది	<i>manadi</i>	'ours (incl.)'	మనవి	<i>manavi</i>	'ours (incl.)'
నీది	<i>nīdi</i>	'yours (sg.)'	నీవి	<i>nīvi</i>	'yours (sg.)'
మీది	<i>mīdi</i>	'yours (pl.)'	మీవి	<i>mīvi</i>	'yours (pl.)'
వాడిది	<i>vāḍidi</i>	'his (one)'	వాడివి	<i>vāḍivi</i>	'his (ones)'
అతనిది	<i>atanidi</i>	'his (one)'	అతనివి	<i>atanivi</i>	'his (ones)'
*ఆమెది	<i>*āmedi</i>	'hers'	ఆమెవి	<i>āmevi</i>	'hers'
*ఆయనది	<i>*āyanadi</i>	'his (one)'	ఆయనవి	<i>āyanavi</i>	'his (ones)'
వారిది	<i>vāridi</i>	'his (one)/her'	వారివి	<i>vārivī</i>	'his (ones)/hers'
వాళ్ళది	<i>vāḷḷadi</i>	'theirs (hum.)'	వాళ్ళవి	<i>vāḷḷavi</i>	'theirs (hum.)'
దానిది	<i>dānidi</i>	'hers/its (neut.)'	దానివి	<i>dānivi</i>	'hers/its (neut.)'
వాటిది	<i>vāṭidi</i>	'theirs (neut.)'	వాటివి	<i>vāṭivi</i>	'theirs (neut.)'

9.1.2. -ది *-di* and -వి *-vi* in singular number and plural number respectively, are added to a nominal adjective (i.e., the oblique base of a noun) to change the same into a nominal predicate.

రాముడిది	'Rama's (sg.)'	ఈ కలం రాముడిది.	'This pen is Rama's.'
<i>rāmuḍidi</i>		<i>ī kalaM rāmuḍidi</i>	
రాముడివి	'Rama's (pl.)'	ఈ కలాలు రాముడివి.	'These pens are Rama's.'
<i>rāmuḍivi</i>		<i>ī kalālu rāmuḍivi</i>	
*రాజుది	'Raju's (sg.)'	ఈ కుర్చీ రాజుది.	'This chair is Raju's.'
<i>rājudi</i>		<i>ī kurcī rājudi</i>	
*రాజువి	'Raju's (pl.)'	ఈ కుర్చీలు రాజువి.	'These chairs are Raju's.'
<i>rājuvi</i>		<i>ī kurcīlu rājuvi</i>	
*విజయది	'Vijaya's (sg.)'	ఈ పుస్తకం విజయది.	'This book is Vijaya's.'
<i>viḷayadi</i>		<i>ī pustakaM viḷayadi</i>	
*విజయవి	'Vijaya's (pl.)'	ఈ పుస్తకాలు విజయవి.	'These books are Vijaya's.'
<i>viḷayavi</i>		<i>ī pustakālu viḷayavi</i>	

* Recall that some of the pronouns and nouns do not show any change when they are used as oblique bases. (2.2.; 3.6.1.)

An Intensive Course in Telugu

9.2. The masculine singular and human plural indicative predicates and their corresponding interrogative words are introduced in this lesson. They, along with the other indicative predicates which are introduced in 7.13. are presented below.

Description	Interro- gative words	Indicative Predicates	
		Proximate	Remote
* Epi. Hon. sg. & pl.	ఎరి <i>ēri</i>	ఇరుగో <i>irugō</i>	అరుగో <i>arugō</i>
Masc. non-hon. sg.	ఏడి <i>ēḍi</i>	ఇడుగో <i>iḍugō</i>	అడుగో <i>aḍugō</i>
Fem. non-hon. sg.	ఏది <i>ēdi</i>	ఇదుగో <i>idugō</i>	అదుగో <i>adugō</i>
Neut. sg.	ఏది <i>ēdi</i>	ఇదుగో <i>idugō</i>	అదుగో <i>adugō</i>
Neut. pl.	ఏవి <i>ēvi</i>	ఇవిగో <i>ivigō</i>	అవిగో <i>avigō</i>

(* Please see footnote under 7.1.)

9.3. పూలు *pūlu* is the plural form of పువ్వు *puvvu* 'flower'.

9.4. రూపాయి *rūpāyi* is the singular form, and రూపాయలు *rūpāyalu* 'rupees' is the plural form. But in pronunciation the vowel on య్ *y* is not heard.

9.5. Nouns ending in ట్లు *ṭṭu* change their final ట్లు *ṭṭu* to ట్ *ṭ* when the plural suffix -లు *-lu* is added to them.

చాక్లెట్లు + లు = చాక్లెట్లు *cākleṭṭu + lu = cākleṭlu* 'chocolets'

9.6. In this lesson the simple adjectives కొత్త *kotta* 'new' and పాత *pāta* 'old (not new)' are introduced.

9.7. The interrogative mass (non-count) neuter pronoun ఎంత *eMta* 'how much' is also introduced in this lesson. This is used when the interrogative noun denotes an object which cannot be counted.

ఖరీదు ఎంత? *kharīdu eMta?* 'What is the price?'

9.8. Ordinal numerals are also introduced in this lesson. -ఓ -ō is added to the numerals to change them into ordinals.

ఒకటి + ఓ = ఒకటో *okaṭi + ō = okaṭō** 'first'

రెండు + ఓ = రెండో *reMḍo** 'second' (*for sandhi 2.12.2.)

9.8.1. Ordinal suffix -ఓ -ō is added to the interrogative count pronoun ఎన్ని *enni* and the combination ఎన్నో *ennō* is used as the interrogative word to elicit an Ordinal numeral ఒకటో *okaṭō* 'first', రెండో *reMḍō* 'second', మూడో *mūḍō* 'third', నాలుగో *nālugō* 'fourth', etc. as answer.

ఎన్ని + -ఓ = ఎన్నో *enni + -ō ennō*.

అది ఎన్నో	గది?	అది ఆరో గది.
<i>adi ennō</i>	<i>gadi?</i>	<i>adi ārō gadi.</i>
that howmany-ordinal suffix room?		that sixth room

English has only the cardinal form of the interrogative word 'how many' (which can elicit only the cardinal numeral), and no ordinal form something like *howmany+th*.

9.9. ఇంకా *iMkā* 'more; still; yet' is an adverb. Remember the form ఇంకొక *iMkoka* introduced in lesson 4. ఇంకొక *iMkoka* is the combination of the two words ఇంకా *iMkā* and ఒక *oka*.

అవి నాలుగు కలాలు. ఆ పెట్టె మీద ఇంకొక కలం ఉంది.
avi nālugu kalālu. ā peṭṭe mīda iMkoka kalaM uMdi.

They are four pens. There is one more pen on that box.

9.10. కదా *kadā* is used as a tag question. It is added to a declarative sentence. It is equivalent to English tag questions like *Isn't it/she/he? Aren't they/you/we? Wasn't it/she/he/I? Weren't they/you/we? Won't I/we/you/hel/she/it/they? etc.*

ఇవ్వేళ్ళ ఆదివారం కదా! Today is Sunday. Isn't it?
ivvēḷa ādivāraM, kadā!

An Intensive Course in Telugu

నేను ఇక్కడే ఉన్నాను కదా! I am here. Amn't you?
nēnu ikkaḍē unnānu kadā?
 మీరు డాక్టరు కదా! You are a doctor. Aren't you?
mīru ḍāktaru kadā?

9.11. మరి *mari* is used as a sentence initiator for continuing the speech. It can be equated to English 'then' and Hindi फिर तो.

మా తమ్ముడి పిల్లలు ఇక్కడే ఉన్నారు. 'My brother's children are *here*.'
mā tammuḍi pillalu ikkaḍē unnāru.
 మరి మీ తమ్ముడు ఎక్కడ ఉన్నాడు? 'Then, where is your brother?'
mari mī tammuḍu ekkada unnāḍu?

9.12. In sentences like

ఈ సంచీలో ఏం ఉన్నాయి? 'What are there in this bag?'
ī saMcīlō ēM unnāyi?
 ఈ పెట్టెలో ఏం ఉంది? 'What is there in this box?'
ī peṭṭelō ēM uMdi?

The interrogative word ఏం *ēM* 'what' functions as interrogative neuter pronoun. Notice that it is used in both singular and plural like its human counterpart ఎవరు *evaru* 'who' (5.10.). Recall the use of ఏం *ēM* 'what' as an interrogative adjective of *kind* in constructions like ఏం పుస్తకం? *ēM pustakaM?* 'what book?' (3.11.)

9.12.1. The following chart shows the use of certain interrogative words as pronouns, predicates and adjectives. It can be seen from the chart that all the pronouns except ఏం *ēM* 'what' are used as predicates. ఏం *ēM* and ఏమిటి? *ēmiṭi* both mean 'what' and they are in complementary distribution in the sense that ఏం *ēM* is used as pronoun and adjective, and ఏమిటి *ēmiṭi* is used as predicate. ఎవరు *evaru* 'who', ఏది *ēdi* 'which one' and ఏవి *ēvi* 'which ones' are marked pronouns, and hence they are not used as adjectives. ఏం *ēM*, ఎన్ని *enni* and ఎంతమంది *eMtamaMdi* are adjectives. Adjectives in Telugu are also used as pronouns/nouns and predicates.

Interro- gative word	Its use as pronoun	Its use as predicate	Its use as adjective
ఏమిటి <i>ēmiṭi</i> 'what'		అది ఏమిటి? <i>adi ēmiṭi?</i> What is that?	
ఏం <i>ēM</i> 'what'	ఏం ఉంది? <i>ēM uMdi?</i> What is there?		ఏం పుస్తకం? <i>ēM pustakaM?</i> What book?
ఎవరు <i>ēvaru</i> 'who'	ఎవరు ఉన్నారు? <i>evaru unnāru?</i> Who is/are there?	అతను ఎవరు? <i>atanu evaru?</i> Who is he?	
ఏది <i>ēdi</i> 'which (sg.)'	ఏది నీ కలం? <i>ēdi nī kalaM?</i> Which is your pen?	నీ కలం ఏది? <i>nī kalaM ēdi?</i> Which/Where is your pen?	
ఏవి <i>ēvi</i> 'which (pl.)'	ఏవి నీ కలాలు? <i>ēvi nī kalālu?</i> Which are your pens?	నీ కలాలు ఏవి? <i>nī kalālu ēvi?</i> Which/Where are your pens?	
ఎన్ని <i>enni</i> 'how many (neut.)'	ఎన్ని ఉన్నాయి? <i>enni unnāyi?</i> How many are there?	అవి ఎన్ని? <i>avi enni?</i> How many are they (neut.)?	ఎన్ని కలాలు? <i>enni kalālu?</i> How many pens?
ఎంతమంది <i>eMtamaMdi</i> 'how many (hum.)'	ఎంతమంది ఉన్నారు? <i>eMtamaMdi unnāru?</i> How many (per- sons) are there?	వాళ్ళు ఎంతమంది? <i>vāḷḷu eMtamaMdi</i> How many (per- sons) are they?	ఎంతమంది డాక్టర్లు? <i>eMtamaMdi ḍāḱṭarlu?</i> How many doctors?

9.13. సరే! *sarē!* 'All right! Okay!' is used to express approval, agreement or an endorsement.